

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžak/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 1019200967
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1019200967.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): I. H., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Indická republika, bez cestovného dokladu, toho času pobytom XXX XX K. XX, Slovenská republika, zastúpeného Ligou za ľudské práva, občianske združenie so sídlom Baštová 5, 811 03 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, 812 72 Bratislava, o správnej žalobe vo veciach azylu, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8SaZ/8/2019-44 zo dňa 14. októbra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Žalovaný rozhodnutím ČAS.: MU-DS-7-26/2019-Ž zo dňa 18.06.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) v zmysle § 11 ods. 1 písm. c) a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 480/2002 Z.z.“) zamietol žiadosť sťažovateľa o udelenie azylu ako neprípustnú a súčasne vyslovil, že na konanie je príslušná Talianska republika.

2. Preskúmané rozhodnutie odôvodnil tým, že preverení daktyloskopických odtlačkov prstov sťažovateľa podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o

medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len „Dublinské nariadenie“) bolo zistené, že sťažovateľ požiadal o udelenie azylu v Rakúsku opakovane dňa 07.09.2011 a 21.06.2016 a na území Talianska dňa 12.03.2018.

3. Dňa 29.03.2019 boli zaslané dožiadania o prijatie späť partnerským úradom Rakúska a Talianska podľa článku 18 ods. 1 písm. b) a zároveň v súlade s článkom 23 Dublinského nariadenia. Dňa 03.04.2019 Rakúsko písomne zamietlo prijatie späť z dôvodu, že medzi Rakúskom a Talianskom už v minulosti prebehlo dublinské konanie a Taliansko prijalo zodpovednosť za sťažovateľa.

4. Dňa 12.04.2019 Taliansku uplynula podľa článku 25 ods. 2 Dublinského nariadenia lehota na odpoveď na dožiadanie o prijatie späť. Keďže Taliansko v danej lehote neodpovedalo, konkludentne tak akceptovalo prijatie späť sťažovateľa podľa článku 18 ods. 1 písm. b) Dublinského nariadenia, čím súhlasilo s jeho odovzdaním na svoje územie. Dňa 15.04.2019 bola talianskemu partnerskému úradu zaslaná informácia o povinnej akceptácii prijatia späť, pričom Taliansko dňa 17.05.2019 túto povinnú akceptáciu potvrdilo.

5. Ďalej v odôvodnení uviedol, že posudzovaním stavu azylového konania a prijímacích podmienok a možnej existencie rizika neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania zistil, že Taliansko je plnohodnotným partnerom, ktorý dodržiava všetky medzinárodné dohody a práva žiadateľov o azyl.

6. Sťažovateľ, poukazujúc na čl. 14 a 16 preambuly Dublinského nariadenia, žiadal zváženie možnosti ponechania zodpovednosti za posúdenie žiadosti o azyl na strane Slovenskej republiky, s ohľadom na zachovanie jeho rodinných väzieb s jeho rodinou, t. j. manželkou a novonarodenou dcérou. Na uvedenú žiadosť žalovaný uviedol, že odovzdaním sťažovateľa nedôjde k porušeniu jeho práva na rodinný život tak, ako mu ho garantuje článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ale nanajvýš k sťaženiu výkonu tohto práva. Skutočný rodinný život môže viesť aj v inom členskom štáte, pričom k Slovenskej republike nemá sťažovateľ právny vzťah. Žalovaný nemal vedomosť o tom, že by maloletá dcéra sťažovateľa vzhľadom na zdravotný stav, resp. z iného dôvodu, bola závislá na starostlivosti svojho otca a nakoľko žije spoločne so svojou matkou, ktorá sa o ňu riadne stará, uplatnenie článku 16 preambuly Dublinského nariadenia nie je relevantné.

7. Žalovaný po zvážení aplikácie čl. 17 Dublinského nariadenia dospel k záveru, že jeho uplatnenie nepovažuje za relevantné. Uvedený článok je ustanovením upravujúcim právo a nie povinnosť každého členského štátu odkloniť sa od záväzných dublinských kritérií. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.04.2019 pod sp. zn. 4SaZ/2/2019-37, podľa ktorého Dublinské nariadenie pripúšťa postup podľa článku 17 iba ako možnosť - t. z. oprávnenie členského štátu, teda nie ako povinnosť. Je preto výsostne na rozhodnutí Slovenskej republiky, či prevezme zodpovednosť za posúdenie žiadosti o udelenie azylu. Z uvedeného dôvodu správny orgán nemá ani povinnosť odôvodňovať, prečo nepristúpil k prevzatíu zodpovednosti za posúdenie aktuálnej žiadosti o medzinárodnú ochranu.

8. Vyššie uvedený článok, hoci sa v ňom uvádzajú humanitárne dôvody založené najmä na rodinných alebo kultúrnych aspektoch, nie je možné stotožňovať s humanitárnymi dôvodmi na udelenie azylu definovanými v § 9 zák. č. 480/2002 Z.z. Účelom § 9 nemá byť rozširovanie okruhu osôb, ktorým sa udelí azyl na účel zlúčenia rodiny, resp. poskytnie doplnková ochrana, keďže otázka zlúčenia rodiny je upravená v § 10, resp. v § 13b.

9. Záverom poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C - 661/17, bod 58, z ktorého vyplynulo najmä, že čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia je fakultatívnym ustanovením, ktorého uplatnenie nepodlieha nijakej osobitnej podmienke, pričom jeho cieľom je umožniť každému členskému štátu, aby v závislosti od politických, humanitárnych alebo praktických aspektov suverénne rozhodol, že sám preskúma žiadosť o medzinárodnú ochranu, aj keď za takéto preskúmanie nie je zodpovedný.

II.

Konanie na Krajskom súde

10. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci azylu podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- žalovaný na zistený skutkový stav nesprávne a selektívne aplikoval iba jednu právnu normu, namiesto toho, aby situáciu posúdil v súlade so všeobecne záväznými prameňmi práva;
- z článku 7 ods. 5 Ústavy SR žalovanému vyplýva povinnosť zohľadniť EDĽP a pri svojej rozhodovacej činnosti je viazaný Dublinským nariadením a súčasne aj EDĽP, s tým že nariadenie tieto kritéria stanovuje ako hľadiská pre zváženie využitia možností podľa článku 17;
- žalovaný sa mal riadiť kritériami najlepšieho záujmu dieťaťa, jednoty rodiny a ochrany rodinného a súkromného života, a to s poukazom na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 331/09-37 zo dňa 16.12.2009;
- žalovaný mal pri zvažovaní zásahu do základného ľudského práva posudzovať všetky tri zložky testu proporcionality a na ich základe vyhodnotiť, či je oprávnený do práva žalobcu zasiahnuť;
- žalovaný mal aplikovať čl. 17 a na základe zohľadnenia zisteného skutkového stavu mal zodpovednosť za posúdenie žiadosti o azyl v merite veci ponechať Slovenskej republike.

11. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 207 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že sťažovateľovi nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- v zistení skutkového stavu nedošlo k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z konania, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti;
- správne orgánu nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas jeho konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil;
- správne a zákonne zistený skutkový stav teda vytvára predpoklad právnej situácie nesprávneho právneho posúdenia veci, z čoho možno logicky vyvodiť, že rozhodnutie správneho orgánu nemôže trpieť vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu a súčasne aj nesprávneho právneho posúdenia veci;
- článok 17 Dublinského nariadenia je ustanovenie upravujúce právo a nie povinnosť odkloniť sa od záväzných kritérií;
- je výsostne na rozhodnutí Slovenskej republiky, či prevezme zodpovednosť za posúdenie žiadosti o azyl, za ktorej posúdenie je zodpovedný iný členský štát, pričom žalovaného nezaťažuje ani povinnosť odôvodňovať svoj postup;
- z administratívneho spisu je zrejmé, že sťažovateľ na Slovensko pricestoval primárne z dôvodu straty zamestnania v Rakúsku;
- sťažovateľom predstretý rozširujúci výklad možnosti udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny je neprípustný;
- realizovaniu rodinného života, nebráni odovzdanie sťažovateľa, nakoľko jeho rešpektovanie nezaväzuje k prevzatiu povinnosti zabezpečiť podmienky na jeho realizáciu na území krajiny, v ktorej žiadateľ požiadal o udelenie azylu;
- legislatívna úprava zastrešujúca vedenie rodinného života a priori a generálne nevyklučuje možnosť zlúčenia rodiny občianky Slovenskej republiky s cudzincom, ale postupom podľa inej zákonnej úpravy ako je zák. č. 480/2002 Z.z..

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

12. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. f) a g) S.s.p., t.j. krajský súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- orgány verejnej správy majú povinnosť medzinárodné zmluvy (najmä EDLP, Charta základných práv Európskej únie a Dohovor o právach dieťaťa) v konaniach aplikačne uprednostniť pred zákonnou úpravou, pričom ak dochádza k obmedzeniu práv z nich vyplývajúcich, musia náležite zohľadniť a vysporiadať sa s týmito dokumentmi;
- argumentácia žalovaného, týkajúca sa sťaženia výkonu práva na rodinný život ako aj konštatovanie, že ochrana ľudských práv a základných slobôd ako aj práva dieťaťa sú vykonávané inými právnymi normami ako Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a nie je možné dovolávať sa ustanovení týchto noriem prostredníctvom Dublinského nariadenia je nesprávnym právnym posúdením;
- žalovaný sa mal vysporiadať najmä s kritériami najlepšieho záujmu dieťaťa, jednoty rodiny a ochrany rodinného a súkromného života;
- sťažovateľ vedie so svojou manželkou a dcérou (slovenské občianky) rodinný život v spoločnej domácnosti. Takýto stav mal byť v rozhodnutí zohľadnený a subsumovaný pod sťažovateľom citované právne normy - žalovaný mal jasne uviesť prečo tak neučinil, keďže právna úprava s vyššie uvedenými princípmi jasne pracuje a stanovuje ich ako podstatné a záväzné kritériá pri určení zodpovednosti;
- podľa nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 331/09-37 zo dňa 16.12.2009 ak manželstvo sťažovateľa spadá do sféry ochrany poskytovanej prostredníctvom čl. 8 ods. 1 EDLP, vyžadovali kritériá vyplývajúce z čl. 8 ods. 2 náležité posúdenie, či odoprenie povolenia na trvalý pobyt možno v danom prípade považovať za zásah do jeho práva na rešpektovanie rodinného života, a ak áno, či tento zásah sledoval legitímny cieľ uvedený v čl. 8 ods. 2, a taktiež, či bol primeraný v zmysle rešpektovania spravodlivej rovnováhy medzi závažnosťou a naliehavosťou verejného záujmu reprezentovaného sledovaným legitímnym cieľom a ochranou sťažovateľovho rodinného života;
- žalovaný a krajský súd, mali pri zvažovaní zásahu do sťažovateľovho základného ľudského práva posudzovať vykonať test proporcionality, pričom v rámci testu potrebnosti, t. j. či je zvolená úprava potrebná v tom zmysle, že nezasahuje do základného práva vo väčšom rozsahu, než je prípustné, existuje alternatívna úprava (čl. 17 Dublinského nariadenia), dosahujúca rovnaký cieľ pri menšom zásahu;
- krajský súd nesplnil procesnú povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie;
- odôvodnenie na strane 8 napadnutého rozsudku (kde sa zaoberá dôvodmi pre udelenie azylu) nezodpovedá predmetu konania, ktorým nebolo preskúmanie samotných azylových dôvodov ale správne konanie podľa Dublinského nariadenia;

14. Sťažovateľ v súlade s § 447 S.s.p. navrhol, aby kasačný súd uznesením priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok, nakoľko okamžitým výkonom, preskúmaného rozhodnutia a jeho ďalšími právnymi následkami by sťažovateľovi hrozila závažná ujma, spočívajúca v hrozbe odovzdania do Talianska a porušení práva na rodinný a súkromný život podľa čl. 8 EDLP.

15. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

B)

16. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa zo dňa 23.12.2019 najmä uviedol, že
- uzatvorenie manželstva je len formálny krok, ktorý sám o sebe skutočný rodinný život nevytvára;
 - sťažovateľ má so slovenskou štátnou občiankou dcéru (nar. XX.XX.XXXX) pričom na Slovensko pricestoval až potom, keď v Rakúsku stratil prácu, dňa 15.03.2019, z čoho možno usúdiť, že na území Rakúska sa zdržiaval aj po narodení dcéry, pričom starostlivosť o dieťa zostala na jeho družke;
 - čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia je fakultatívnej povahy;
 - odovzdanie do iného členského štátu nemožno posudzovať ako rozhodnutie vo veci samej ale ide len o procesné rozhodnutie, ktorý štát bude žiadosť o udelenie azylu posudzovať;
 - preskúmané rozhodnutie nie je rozhodnutím, ktoré by sťažovateľovi znemožňovalo viesť rodinný

život na území SR;

- právne predpisy nemôžu suplovať povolenie pobytu osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na získanie medzinárodnej ochrany;

- otázku zlúčenia rodiny na území Slovenskej republiky je možné riešiť podľa zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu.

III.

Právny názor kasačného súdu

18. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť (§ 461 S.s.p.).

19. Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 1 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. februára 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú, ak je na konanie o udelenie azylu príslušný iný štát.

Podľa § 11 ods. 3 zák. č. 480/2002 Z.z. ministerstvo bezodkladne informuje žiadateľa o tom, že zisťuje, či je iný štát príslušný na konanie o udelenie azylu; počas zisťovania neplynie lehota na rozhodnutie. Ministerstvo vo výroku rozhodnutia podľa odseku 1 písm. c) uvedie aj štát, ktorý je príslušný na konanie o udelenie azylu.

20. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zák. č. 480/2002 Z.z. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zák. č. 480/2002 Z.z., t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

21. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

22. Zamietnutie žiadosti ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. je rozhodnutím procesnej povahy, pričom príslušný správny orgán nepristúpi k preskúmaniu dôvodov podanej žiadosti, nakoľko zistil, že podľa Dublinského nariadenia je na konanie o udelenie azylu príslušný iný členský štát Európskej únie. Takémuto rozhodnutiu predchádza tzv. dublinské konanie, ktorého úlohou je zistiť, ktorý členský štát je príslušný na posúdenie žiadosti o azyl.

23. Z obsahu administratívneho spisu (č. l. 69, MU-DS-7-12/2019-Ž) vyplynulo, že sťažovateľ požiadal o azyl v Rakúsku opakovane dňa 07.09.2011 a 21.06.2016 a na území Talianska dňa 12.03.2018. Na území Slovenskej republiky sťažovateľ požiadal o udelenie azylu dňa 19.03.2019. Dňa 29.03.2019 boli zaslané dožiadania o prijatie späť partnerským úradom Rakúska a Talianska podľa článku 18 ods. 1 písm. b) a zároveň v súlade s článkom 23 Dublinského nariadenia. Dňa 03.04.2019 Rakúsko písomne zamietlo prijatie späť z dôvodu, že medzi Rakúskom a Talianskom už v minulosti prebehlo dublinské konanie a

Taliansko prijalo zodpovednosť za sťažovateľa. Dňa 12.04.2019 Taliansku uplynula podľa článku 25 ods. 2 Dublinského nariadenia lehota na odpoveď na dožiadanie o prijatie späť. Keďže Taliansko v danej lehote neodpovedalo, konkludentne tak akceptovalo prijatie späť sťažovateľa podľa článku 18 ods. 1 písm. b) Dublinského nariadenia, čím súhlasilo s jeho odovzdaním na svoje územie. Dňa 15.04.2019 bola talianskemu partnerskému úradu zaslaná informácia o povinnej akceptácii prijatia späť, pričom Taliansko dňa 17.05.2019 túto povinnú akceptáciu potvrdilo

24. Na základe týchto skutočností žalovaný o žiadosti rozhodol preskúmaným rozhodnutím tak, že žiadosť v zmysle § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. zamietol ako neprípustnú a súčasne rozhodol, že na konanie je príslušná Talianska republika.

25. Z administratívneho spisu je zjavné, že žalovaný vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom sťažovateľa, lustráciami v informačných systémoch a obsahom písomnej odpovede na dopyt žalovaného z partnerského úradu Talianska, ktoré vyhodnotil z hľadiska zodpovednosti za posúdenie žiadosti sťažovateľa o udelenie azylu v zmysle Dublinského nariadenia. V konaní pred žalovaným bolo teda bez akýchkoľvek pochybností zistené, že sťažovateľ v minulosti dvakrát požiadal o udelenie azylu v Rakúsku, a (naposledy) jedenkrát v Taliansku čo napokon ani sťažovateľ nespochybňoval. Ak teda žalovaný rozhodol o tom, že na prejednanie aktuálnej žiadosti sťažovateľa o azyl je príslušná Talianska republika, rozhodnutie je v súlade s čl. 3 ods. 1 a čl. 7 Dublinského nariadenia.

26. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ v prvom rade namietal neuplatnenie čl. 17 Dublinského nariadenia (ustanovenie o práve vlastného uváženia). Potrebu jeho aplikácie odôvodňoval tým, že jeho odovzdaním do Talianska dôjde k porušeniu jeho práva na rodinný a súkromný život podľa čl. 8 EDLP, nakoľko má so svojou manželkou - občiankou Slovenskej republiky maloletú dcéru (tiež občianka Slovenskej republiky), pričom obe v súčasnosti žijú na území Slovenskej republiky. Sťažovateľ vyjadril úmysel starať sa o svoju manželku a dcéru.

Podľa čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia odchylné od článku 3 ods. 1 môže každý členský štát rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie.

Členský štát, ktorý sa rozhodne posúdiť žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa tohto odseku, sa stane zodpovedným členským štátom a prevezme záväzky súvisiace s takouto zodpovednosťou. V príslušných prípadoch informuje prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete "DubliNet" vytvorenej na základe článku 18 nariadenia (ES) č. 1560/2003 členský štát, ktorý bol predtým zodpovedný, členský štát, ktorý uskutočňuje proces určenia zodpovedného členského štátu alebo členský štát, ktorý bol dožiadovaný, aby prevzal žiadateľa, alebo ho prijal späť.

Členský štát, ktorý sa v súlade s týmto odsekom stáva zodpovedným, túto skutočnosť bezodkladne uvedie v systéme Eurodac v súlade s nariadením (EÚ) č. 603/2013 doplnením dátumu, kedy bolo prijaté rozhodnutie posúdiť žiadosť.

27. Kasačný súd uvádza, že na aplikáciu čl. 17 Dublinského nariadenia nie je právny nárok a je teda na úvahe správneho orgánu, ako rozhodne. V tejto súvislosti žalovaný správne poukázal na závery Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 23.01.2019, M.A. a i. proti The International Protection Appeals Tribunal a i., C-661/17, EU:C:2019:53, bod 58: „Zo znenia článku 17 ods. 1 nariadenia Dublin III jasne vyplýva, že toto ustanovenie je fakultatívnej povahy, keďže ponecháva na úvahu každého členského štátu, aby rozhodol, či pristúpi k posúdeniu žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorá mu je predložená, hoci podľa kritérií na určenie zodpovedného členského štátu definovaných v tomto nariadení nie je povinný vykonať toto posúdenie. Uplatnenie tejto možnosti navyše nepodlieha nijakej osobitnej podmienke (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 2013, Halaf, C-528/11, EU:C:2013:342, bod 36)."

28. Aj napriek tomu, že normotvorca Únie (ako to vyplýva z bodu 14 a 16 odôvodnenia Dublinského nariadenia) vyzdvihol rešpektovanie rodinného života a dodržiavanie zásady jednoty rodiny a najlepších záujmov dieťaťa, vyššie citovaným ustanovením bola členským štátom, v procese určovania

zodpovednosti za posúdenie žiadosti o azyl, priznaná voľná úvaha, ktorej rozsah nie je nijako obmedzený. Zo samotného znenia čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia vyplýva absencia akýchkoľvek podmienok pre jeho aplikáciu.

29. Pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že v jeho prípade existujú dôvody, pre ktoré žalovaný mal využiť svoje oprávnenie podľa čl. 17 ods. 1 (ktoré naopak, žiadne konkrétne dôvody neustanovuje), kasačný súd tento sťažnostný bod považoval za nedôvodný. Uvedeným článkom nebolo zakotvené oprávnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu domáhať sa, aby bola jeho žiadosť preskúmaná v krajine, v ktorej o medzinárodnú ochranu požiadal, ale možnosť členského štátu (vzhľadom na zachovanie výsad členských štátov pri výkone práva poskytnúť medzinárodnú ochranu) ponechať si žiadateľa na svojom území a rozhodnúť tak o jeho žiadosti. K uvedenému kasačný súd dodáva, že postup, ktorého sa sťažovateľ domáha, by v podstate obchádzal pravidlá a zmysel Dublinského nariadenia.

30. Pokiaľ ide o rozhodnutie o nevyužití oprávnenia podľa čl. 17, nie je povinnosťou správneho orgánu takýto záver výslovne odôvodniť. Na druhej strane, vyjadrenie suverenity štátu v tejto podobe neznamená oprávnenie ne/prijímať takéto rozhodnutia podľa ľubovôle, ale, v závislosti od individuálnych okolností konkrétneho prípadu, priestor pre hľadanie rozumných riešení. Orgán verejnej správy je pri použití voľnej úvahy povinný rozhodovať tak, aby bola zachovaná právna istota a predvídateľnosť jeho postupu v súlade so zákonom a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/12/2010). Správny orgán postupujúci v súlade so zásadou individuálneho posudzovania žiadosti o udelenie medzinárodnej ochrany sa v rámci ústavných mantinelov môže pohybovať relatívne voľne v medziach správneho uváženia a pokiaľ sa v konaní vyskytne prvok, spochybňujúci vhodnosť odovzdania žiadateľa do inej členskej krajiny na účely posúdenia jeho žiadosti (napr. záujem na zachovaní jednoty rodiny), musí sa s touto skutočnosťou vysporiadať a vysvetliť dôvody, ktoré ho viedli k prijatému záveru o nedôvodnosti aplikácie čl. 17 Dublinského nariadenia v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia. V opačnom prípade, t. j. ak nevyjdú takéto okolnosti najavo, absencia takejto úvahy nemá za následok nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

31. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia vyplynulo, že žalovaný sa s vyššie nastolenou otázkou zaoberal, pričom svoje závery dostatočne odôvodnil. Najmä uviedol, že odovzdaním sťažovateľa do Talianska nedôjde k porušeniu jeho práva na rodinný život, tak ako mu ho garantuje článok 8 EDĽP, ale nanajvýš k sťaženiu výkonu tohto práva. Zároveň uviedol, že skutočný rodinný život môže sťažovateľ viesť so svojou rodinou aj v inom členskom štáte. Zároveň poukázal na rodinnú situáciu sťažovateľa. Ďalej žalovaný upriamil pozornosť na to, že sťažovateľ má svoju rodinnú situáciu riešiť v rámci konania o udelenie pobytu na území Slovenskej republiky podľa zákona o pobyte cudzincov. Preto žalovaný dospel k záveru, že prevzatie zodpovednosti za posúdenie jeho žiadosti o azyl zo strany Slovenskej republiky nie je v danom prípade relevantné.

32. Rozhodnutie žalovaného v tejto veci kasačný súd považoval za dostatočne odôvodnené, preto sťažnostný bod týkajúci sa aplikácie čl. 17 Dublinského nariadenia nebol dôvodný.

33. Vo vzťahu k namietanej argumentácii krajského súdu, týkajúcej sa možnosti udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny kasačný súd dodáva, že uvedené závery krajského súdu boli, vzhľadom na povahu preskúmaného rozhodnutia (nedošlo k preskúmaniu dôvodov žiadosti o azyl) nadbytočné. K neuplatneniu čl. 17 Dublinského nariadenia sa však (stručne) vyjadril v rovnakom duchu ako kasačný súd, preto sa nebolo možné stotožniť so sťažnostnými bodmi o nesprávnom právnom posúdení veci a nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku.

34. Z obsahu napadnutého rozsudku bolo aj napriek vyššie uvedenému zjavné z akých dôvodov považoval preskúmané rozhodnutie za zákonné. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ

rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

V.

35. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

Podľa § 447 ods. 1 S.s.p. kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 447 ods. 2 S.s.p. nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku kasačnej sťažnosti sa primerane použijú ustanovenia § 186 až § 189 okrem lehôt podľa § 187 ods. 1 a 3. Podľa § 188 SSP. Ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní dôvodnosti návrhu sťažovateľa dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Rozhodnutie kasačného súdu o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti je potrebné považovať za výnimočné rozhodnutie. Výnimočnosť tohto procesného úkonu správneho súdu spočíva v tom, že takýmto pôsobením súdnej moci sa paralyzujú účinky právoplatného rozhodnutia krajského súdu. Zo znenia ust. § 447 S.s.p. (ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom) nepochybne vyplýva, že odkladný účinok kasačnej sťažnosti v prvom rade pôsobí len na právne účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Právna úprava neumožňuje kasačnému súdu v rámci rozhodnutia o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti samostatne odložiť aj účinky administratívneho rozhodnutia. Takýto právny stav je možné dosiahnuť jedine v prípade ak rozhodnutie kasačného súdu podľa § 447 S.s.p. zachováva odkladný účinok smerujúci voči rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu orgánu verejnej správy, ak tento nastúpil už v konaní pred krajským súdom. V prípade absencie odkladného účinku správnej žaloby v konaní pred krajským súdom (bezprostredne pred právoplatnosťou napadnutého rozhodnutia), ktorý správnu žalobu zamietol, priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti by nemalo žiadny vplyv na rozhodnutie preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy.

37. Správny súdny poriadok rozlišuje prípady, kedy odkladný účinok správnej žaloby ex lege (t.j. ak tak ustanovuje S.s.p. alebo osobitný právny predpis) jej podaním a na základe rozhodnutia krajského súdu o jeho priznaní. Správna žaloba vo veciach azylu, podaná proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z., sama o sebe nemá odkladný účinok ex lege (Správny súdny poriadok s v ust. § 213 ods. 1 s podaním správnej žaloby vo veciach azylu spája nastúpenie odkladného účinku za predpokladu jeho nevyлúčenia osobitným predpisom, t. j. zák. č. 480/2002 Z.z., pričom v zmysle § 21 ods. 2 tohto zákona podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu ministerstva o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. a), c) až f) nemá odkladný účinok).

38. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 8SaZ/8/2019-31 zo dňa 1. augusta 2019 zamietol návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Nakoľko v konaní pred krajským súdom podaná správna žaloba nemala odkladný účinok, a teda právoplatnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu ani nemohlo dôjsť k jeho zániku a žiadnemu z účastníkov konania neboli uložené povinnosti, kasačný súd dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Preto návrh

na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 S.s.p. v spojení s ustanovením § 188 S.s.p. zamietol.

39. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.